

R

REVEIL-SERIE

MIJN VERLOSSER LEEFT

ABRAHAM HELLENBROEK

No. 515

JUNI - JULI 2015

ABRAHAM HELLENBROEK

Abraham Hellenbroek werd geboren te Amsterdam op 3 december 1658. Hij was de zoon van de koopman Johannes Hellenbroek en Elisabeth Klufft. Thuis ontving hij een godsdienstige opvoeding. Aan de Illustre School in Amsterdam volgde hij voorbereidend onderwijs, waarna hij in 1677 theologie ging studeren aan de universiteit van Leiden. Na de voltooiing daarvan werd hij in 1682 tot predikant bevestigd in zijn eerste gemeente Zwammerdam. Vervolgens diende hij de gemeenten van Zwijndrecht (1691), Zaltbommel (1694) en Rotterdam (1695). Toen hij nog in Zwammerdam stond, trouwde hij op 21 februari 1690 te Rotterdam met Geertruida van der Hoeven, dochter van Nicolaas van der Hoeven, koopman en regerend schepen te Rotterdam. In 1728 ging Hellenbroek met emeritaat. Hij overleed in Rotterdam op 16 december 1731. Zijn vrouw overleefde hem meer dan twintig jaar, zij overleed in 1753.

Abraham Hellenbroek werd in aanvang getypeerd als coccejaan, maar na een geestelijke ommekeer, die omstreeks 1690 plaatsvond, koos hij voor de voetiaanse stroming in de kerk. Hij was een befaamd prediker. Sommigen (o.a. Melchior Leydekker en Johannes à Marck) beschouwden hem als de

bekwaamste kanselredenaar van zijn tijd. Zijn prediking kenmerkte zich door een sterke analyse van de tekst. Daarbij was hij niet afkerig van vergeestelijking van bijbelteksten, zoals o.a. blijkt uit zijn verklaring van het Hooglied. In de toepassing legde Hellenbroek meestal grote nadruk op de praktijk van de godzaligheid. Hij pleitte zeer voor levensheiliging, besteedde aandacht aan de actualiteit en toonde zich zo een praktische en pastorale zielzorger. Vooral in zijn tijdpreken ijverde hij voor een reformatie van de zeden onder het volk en de dienaars van overheid en kerk. Van zijn diaconale instelling getuigt het feit dat hij giften inzamelde voor de Hugenoten op de Franse galeien. De giften droeg hij over aan de Waalse diaconie in Rotterdam. Opvallend is zijn irenische visie op de Joden. In zijn werk “De evangelische Jesaja” beschouwt hij hen als de stam waarop de heidenen zijn geënt; bekeerde Joden en bekeerde heidenen vormen de Kerk van het Nieuwe Testament.

Al in zijn eerste gemeente beijverde Hellenbroek zich voor de verbetering van de catechese. Dat leidde in 1706 tot de uitgave van een geheel nieuw catechisatieboekje, getiteld: “Voorbeeld der goddelijke Waarheden”. Het beleefde tientallen herdrukken, en wordt tot op vandaag gebruikt in vele gemeenten. Er verscheen in de zestiger jaren van de vorige

eeuw ook een hertaalde uitgave: “De Geloofsleer voor onze christelijke jeugd” (Oostburg z.j.). Tijdens zijn leven verschenen zijn prekenbundels “De evangelische Jesaja” (1701-1703) en “Het Hooglied van Salomon” (1718-1720). Na zijn overlijden werden nog enkele prekenbundels van hem voor de pers gereed gemaakt door zijn neef Frederik Hendrik Hellenbroek, namelijk “Bijbelse Keurstoffen” in twee delen (1733-1734), “De kruis triomf van Vorst Messias” (1737), en “Nuttige Mengelstoffen” (1742). Naar het oordeel van deze neef stelde Abraham Hellenbroek in zijn preken alleen die zaken aan de orde die in het kader van een zorgvuldige exegese echt gezegd moesten worden. Daardoor vielen zijn preken niet lang uit.

Bron: Biografisch Lexicon voor de geschiedenis van het Nederlandse Protestantisme, deel 5, pg. 237-238.

De hierna volgende preek is herschreven in de taal en stijl van het hedendaagse Nederlands. De oorspronkelijke titel luidt: “Het verzekerd vertrouwen van de godzalige Job in zijn levende Verlosser.” De preek is afkomstig uit het boek “Nuttige Mengelstoffen” (1742).

MIJN VERLOSSER LEEFT

door

ABRAHAM HELLENBROEK

*‘Want ik weet: mijn Verlosser leeft.’
Job 19:25a*

Er is geen krachtiger middel om het volk van de Heere in dit leven te vertroosten dan de verwachting van het toekomstige leven. De grootste rampen en het zwaarste lijden kunnen ze te boven komen door de hoop op een toekomstige verlossing en de daarop volgende heerlijkheid. Als ze zouden moeten voorttobben in een sterfelijk lichaam zonder de hoop daaruit eens verlost te worden, als ze zouden lijden zonder de verwachting zich daarna nog eens te kunnen verblijden – hoe zouden Gods kinderen het kunnen dragen wat ze hier vaak te doorstaan hebben. Maar ze weten dat het lijden van deze tegenwoordige tijd niet is te waarden tegen de heerlijkheid die hun geopenbaard zal worden. Daarom kunnen zij de zwaarste rampen verdragen en de meest ingrijpende tegenslagen met een heilige overmoed tegemoet gaan. Al ervaren ze de doding van de Heere Jezus in het lichaam, zij zoeken kracht in

de gedachte dat het slechts een lichte verdrukking is die zeer haast voorbij gaat en in hen een gans zeer uitnemend eeuwig gewicht der heerlijkheid werkt, 2 Korinthe 4:10 en 17. Zij kunnen in hun ellendige toestand nog blij en verheugd zijn, omdat zij zeker zijn van wat de Heere Jezus gezegd heeft, dat hun loon groot is in de hemelen, Mattheüs 5:11-12. Al zouden ze in dit leven de ongelukkigste mensen zijn, ze worden in hun treurige toestand bemoedigd door het toekomstige leven te stellen tegenover het tijdelijke. Zij vatten met de dichter van Psalm 16 hoop: ‘Gij zult mij het pad des levens bekend maken; verzadiging der vreugde is bij Uw aangezicht; liefelikheden zijn in Uw rechterhand, eeuwig.’ Dat geldt ook als ze, wat er in hun leven ook gebeurt, zeker mogen zijn van de woorden: ‘Maar ik zal Uw aangezicht in gerechtigheid aanschouwen, ik zal verzadigd worden met Uw beeld, als ik zal opwaken,’ Psalm 17:15.

Een uiterst bekend en duidelijk voorbeeld daarvan vinden we bij Job. Wat wordt hij versterkt door zijn hoop op de toekomstige verlossing. Wat kan hij in een heilige overwinning op zijn huidige ellende de zalige uitkomst verwachten en in verzekerde geloofstaal de woorden uitspreken: ‘Want ik weet, mijn Verlosser leeft.’ Job beantwoordt hier Bildad, de Suhiet, die in het vorige hoofdstuk, en vooral

in het laatste vers, Job gerekend heeft onder de boosdoeners en hen die God niet kennen. Daarom klaagt hij aan het begin van dit hoofdstuk (vers 1-7) over het geringe medeleven en de onbarmhartigheid van zijn vrienden. Daarna brengt hij het verschrikkelijke van zijn lijden onder woorden (vers 8-20). Hij probeert zijn vrienden tot meer mildheid te bewegen (vers 21-22) en hun onjuiste en liefdeloze mening over hem te weerleggen. Hij gaat in het verheven getuigenis van zijn zalige verwachting verder met de beschrijving wat hij voor een man was: ‘Want ik weet, mijn Verlosser leeft.’ Wat een zeldzaam voorbeeld van onwankelbaar vertrouwen. Het is een verheven, maar zeldzaam voorkomende schat in het hart van een begenadigde. Wij willen tot uw opwekking daarover spreken. De Heere geve ons daarvoor licht en genade. Amen.

Onze tekst bestaat uit drie onderdelen:

1. Hij over Wie Job spreekt: *mijn Verlosser*.
2. Wat hij over Hem zegt: *Die leeft*.
3. De zekerheid die hij volgens zijn eigen woorden heeft: *want ik weet*.

1.

Het woord ‘Goël’ in de grondtaal wordt hier vertaald met Verlosser. Het komt overeen met een woord dat slaat op een persoon of een zaak die

moet worden gelost, vrij gemaakt of hersteld. Daarom wordt dit woord doorgaans met verlosser vertaald. In het Oude Testament wordt deze naam ook gebruikt voor iemand die vanwege afkomst of bloedverwantschap verplicht was de bezitting of de erfenis van een nabestaande te lossen. De Heere wilde in die tijd niet dat iemands bezitting voor altijd verkocht zou blijven, maar alleen tot aan het jubeljaar. Wanneer iemand vanwege armoede niet meer in staat was zijn vroegere bezit terug te kopen of te lossen, moest zijn meest naaste bloedverwant dit doen, zodat die bezitting niet voor altijd in vreemde handen zou blijven. Deze bloedverwant werd dan goël of losser genoemd. Men vindt dit woord ook in Leviticus: ‘Wanneer uw broeder verarmd zal zijn, en iets van zijn bezitting verkocht zal hebben, zo zal zijn losser (goël), die zijn nabestaande is, komen en zal het verkochte van zijn broeder lossen,’ Leviticus 25:25. En zoals het ging met een bezitting van een persoon, zo moest het ook met die persoon zelf gaan. Als iemand zich vanwege zijn armoede verkocht had, was zijn meest verwante goël of losser verplicht hem tijdens het jubeljaar vrij te kopen of te lossen. In hetzelfde hoofdstuk kunnen we lezen: Wanneer uw broeder verarmd zal zijn, dat hij zich zal verkocht hebben, zal er lossing voor hem zijn; een van zijn broeders, die uit de

naasten van zijn vlees van zijn geslacht is, zal hem lossen, Leviticus 25:47-49. Zo'n lossen was Boaz voor Ruth.

Deze naam nu past Job toe op de Heere. Hij geeft Hem de naam van Goël, Verlosser of Lossen. De uitleggers zijn het met elkaar niet eens wie hier met de naam Goël wordt bedoeld. Sommigen denken aan God de Vader, maar anderen aan de drie-enige God. De laatste groep valt weer in tweeën uiteen. Sommigen en vooral de Joden vatten dit op als een tijdelijke verlossing. Zij denken dat Job in deze verheven geloofsbelydenis niets anders wil zeggen, dan dat hij verwacht dat de Heere hem uit alle ellende waarin hij zich nu bevindt, zal lossen en hem weer zal herstellen in zijn vroegere toestand van voorspoed in de wereld. Job verwacht volgens deze uitleggers dat de Heere hem zal redden van een totale ondergang en het voor zijn zaak zal opnemen tegenover de hele wereld en vooral tegenover zijn vrienden. Job spreekt, behalve het reeds genoemde, nergens de verwachting uit van een geestelijke verlossing; hij wanhoopt daaraan juist. In het hoofdstuk van de tekst zegt hij: 'Hij heeft mij rondom afgebroken, zodat ik heenga, en heeft mijn verwachting als een boom weggerukt,' Job 19:10. Zo spreekt hij op veel meer plaatsen. Hij

kon van een geestelijke verlossing niet zo absoluut en met zekerheid spreken. Ja, de manier waarop hij het zien van God, dat hij verwacht, onder woorden brengt, kan niet anders worden uitgelegd zonder de andere teksten geweld aan te doen.

Andere uitleggers verstaan hieronder een geestelijke en een eeuwige verlossing uit al de ellenden die Job na zijn dood van de drie-enige God mocht verwachten. Het is waar dat de verlossing van het volk van de Heere vaak aan de drie-enige God wordt toegeschreven. We lezen: 'Twist mijn twistzaak en verlos mij,' (Psalm 119:154). En: 'Alzo zegt de HEERE, uw Schepper, o Jakob! en uw Formeerder, o Israë! vrees niet, want Ik heb u verlost; Ik heb u bij uw naam geroepen, gij zijt Mijn,' Jesaja 43:1. We lezen dit ook op andere plaatsen.

Wij zijn met de meeste uitleggers van mening dat we onder deze Goël van Job niemand anders moeten verstaan dan de Zoon van God, de Messias, Christus Jezus, en dat wel om verschillende redenen.

De naam 'Goël' is in haar volle betekenis op de Messias van toepassing. Hij is niet alleen in het algemeen een Verlosser, maar ook een Losser uit hoofde van Zijn bloedverwantschap die Hij heeft met de gelovigen door Zijn menselijke natuur. Het opstaan over het stof wordt niet eigenlijk toege-

schreven aan de drie-enige God, maar kan alleen toegeschreven worden aan de Messias Christus Jezus. Het werk van de verlossing is het eigenlijke werk van de Messias en daarom wordt het in de Heilige Schrift meestal aan Hem toegeschreven. In het Oude en Nieuwe Testament wordt meestal hetzelfde grondwoord gebruikt. We lezen in het eerste boek van Mozes dat Hij de Engel genoemd wordt Die Jakob verlost heeft van alle kwaad, Genesis 48:16. En in Jesaja: 'En er zal een Verlosser tot Sion komen, namelijk voor hen die zich bekeren van de overtreding in Jakob' (59:20).

Had Job ook geen reden de Messias zo te noemen?
Zeker wel.

Deze Messias was de Verlosser en de Heiland van Job, Die hem van zijn zonden verlost heeft. Uit het verband van de hele Schrift blijkt dat de Zaligmaker van het Nieuwe Testament ook de Zaligmaker van het Oude Testament is geweest, al ontkennen sommigen dat. 'Jezus Christus is gisteren en heden Dezelfde en in eeuwigheid,' Hebréeën 13:8. Hij is in al Zijn majesteit geslacht van de grondlegging der wereld. Hij was toen reeds de Verlosser van Job en dat vanwege Zijn aanstaande dood en het storten van Zijn bloed als een verzoening voor de zonden van alle uitverkorenen. Hij voldeed ook aan alle eigenschappen en vereisten van een goël en verlos-

ser. Een lossen was een nabestaande en dit is Christus met betrekking tot Zijn mensheid, maar ook met betrekking tot Zijn godheid. Want als Gods beeld in de ziel weer wordt hersteld, krijgt de mens deel aan Zijn goddelijke natuur, 2 Petrus 1:4. In Zacharia wordt het huis van David met goden vergeleken, Zacharia 12:8.

Een lossen moest zijn nabestaande die verkocht of gevangen was, lossen; zo ook Christus. Hij verlost Zijn volk van de slavernij van de duivel zoals Paulus daarvan spreekt: 'Die ons getrokken heeft uit de macht der duisternis,' Kolossenzen 1:13.

Een lossen moest ook de erfenis van zijn nabestaande lossen. Ook Christus brengt Zijn kinderen weer tot het bezit van de erfenis in de hemel, die zij met alle anderen door de zonde hadden verspeeld en verloren.

Een lossen moest, als er geen kinderen waren, met de vrouw van zijn broer trouwen. Zo is ieder mens in zijn gevallen natuur met de wet getrouwd. Omdat niemand door de wet gerechtvaardigd kan worden, blijft men onvruchtbaar. Wanneer we aan de wet gestorven zijn, wordt Christus onze Man; en in Hem dragen wij vruchten.

Zie, in dit opzicht noemt Job de Heiland terecht de Goël of Lossen. En met nadruk noemt hij Hem *mijn* Verlosser. Het is een eigenschap van het geloof

dat zij niet in het algemeen over de Heere Jezus spreekt. Dat er een verlosser is, geloven de duivelen ook, maar de gelovigen passen dit op zichzelf toe en erkennen Hem, nemen Hem aan en omhelzen Hem als hun Zaligmaker. Dit deed Job ook: *mijn* Goël en *mijn* Verlosser. Hij deed dit niet vanuit de verwantschap in de menselijke natuur, want die geldt voor alle mensen, maar door een gelovige aanneming van de beloofde Goël van zijn eigen ziel. Dit is het echte werk van het geloof om de Verlosser als eigendom aan te nemen en op Hem te vertrouwen. De bruid sprak juichend in een heilige blijdschap haar geloofstaal: 'Mijn Liefste is de mijne en ik ben de Zijne.' Omdat Job zijn verlorenheid kent, belijdt hij in zijn uitspraak '*mijn Verlosser*' dat hij een verlosser nodig heeft. Hij laat de kracht zien van zijn geloof, zijn liefde, hoogachting en dankbaarheid tegenover deze Goël.

2.

Van deze Goël, Die ook zijn Goël is, verklaart Job tot zijn troost dat *Hij leeft*. Hij beschouwt de Messias in Zijn twee naturen. Als Goël is Hij een bloedverwant, een mens uit de mensen, maar Hij is ook de ware God, Die in de tijd van Job leefde en naar Zijn goddelijke natuur altijd leeft. Mijn Goël leeft. Wij willen niet ontkennen dat Job hier toch ook de menselijke natuur op het oog heeft. Hij gelooft dat

Deze na Zijn dood door de dood niet vastgehouden kan worden, maar door de opstanding op de derde dag weer zou leven en dat tot in alle eeuwigheid.

De Heere Jezus zegt in dit verband: ‘Ik ben de Eerste en de Laatste, en Die leef, en Ik ben dood geweest; en zie, Ik ben levend in alle eeuwigheid,’ Openbaring 1:18. Dat heeft Job tijdens zijn leven in de Geest al gezien.

Job spreekt hier in de tegenwoordige tijd. Omdat hij niet zegt ‘Hij *zal* leven,’ maar ‘Hij *leeft*,’ heeft hij voornamelijk de goddelijke natuur op het oog, Die toen al leefde en dat van eeuwigheid af. Hij heeft de kracht van het onvergankelijke leven, Hebreëen 7:16. Wiens uitgangen zijn van ouds, van de dagen der eeuwigheid, Micha 5:1.

Hij leefde niet alleen in Zijn goddelijke natuur, maar Hij leefde voor Job ook als een Goël, een Verlosser. Hij heeft Zelf als de Levende voor Zijn volk het leven verdiend, een eeuwig leven na de dood. Hij heeft als de Vorst des levens, zoals Hij in Handelingen 3:15 genoemd wordt, de macht ontvangen over alle vlees, opdat Hij aan al wat Hem gegeven is het eeuwige leven geve. Want Hij is in dit opzicht ook de Weg en de Waarheid en het Leven, Johannes 14:6. Niemand kan tot de Vader en daarom tot het leven komen dan door Hem.

3.

Job gelooft dus ook dat zijn Verlosser leeft om hem tot het leven te brengen, en om hem na het afleggen van zijn sterfelijke lichaam eeuwig bij Hem te laten leven. Job was daarvan ten diepste verzekerd. ‘*Ik weet,*’ zegt hij, ‘ik weet, mijn Verlosser leeft.’ Dit woord sluit alle twijfel uit en geeft een volledige zekerheid te zien. Deze herhaling vinden we ook bij Jakob: ‘Ik weet het, mijn zoon, ik weet het,’ Genesis 48:19. Job was er ook ten volle van overtuigd.

Maar waardoor, zult u vragen.

Niet door de natuur, omdat die ons de ware kennis van de Messias niet leert. Vlees en bloed kunnen ons dat niet openbaren, Mattheüs 16:17. Het is ook niet door een bijzondere openbaring, omdat we nergens daarvan iets lezen. Er kan in die tijd wel een bijzondere openbaring geweest zijn. Wij nemen aan dat het de algemeen bekende openbaring van het genadeverbond was, ook in de tijd van Job. Er wordt in het algemeen aangenomen dat Job geleefd heeft in de tijd dat er nog geen beschreven Woord was en voordat Israël ten tijde van Mozes als het enige volk van God was aangenomen. Velen denken dat hij een tijdgenoot geweest is van Jakob of Jozef en denken dat hij afstamde van Nahor, de broer van Abraham, of van Seïr, met wie Ezau en zijn nakomelingen zich verzwagerd hadden. Job is

naar alle waarschijnlijkheid een nakomeling van Sem en heeft door overlevering deze kennis ontvangen. Het was vooral de eerste belofte, die in het Paradijs al beloofd was, waardoor hij en anderen in die tijd wisten van de Messias als een Verlosser, Die de slang de kop zou vermorzelen en Zijn volk verlossen. Hij wist niet alleen met zijn verstand dat er een Verlosser is, maar hij wist met zijn hart dat Hij ook *zijn* Verlosser was en dat Hij ook leefde om hem te verlossen. Job was er door een waar en zaligmakend geloof ten volle van overtuigd dat de Heilige Geest dit tot verzekering aan zijn hart had toegepast. Het is niet onze bedoeling hier te spreken over de ruimte die hij in het zaligmakende geloof had. Die komt vaak bij andere gelegenheden aan de orde. In Zondag 7 van de Catechismus wordt dit uitvoerig behandeld. We willen alleen opmerken dat de ware kennis een wezenlijk onderdeel van het geloof is, en dat we niet moeten rusten op een geloof dat alleen maar gebaseerd is op de leer van de kerk, zoals we dat vinden in de Roomse kerk. Ook werpt zij tegen dat de gelovigen tijdens dit leven zeker kunnen zijn van hun zaligheid.

Wij willen niet zeggen dat iemand geen gelovige kan zijn die deze zekerheid mist en dat deze in alle gelovigen altijd aanwezig is. Wij zeggen ook niet dat dit bij hen bij wie ze gevonden wordt, altijd

even helder en sterk is. De zekerheid is in alle gelovigen niet even groot aanwezig.

Wij zeggen wél dat de Schrift het een voorrecht van de gelovigen noemt dat zij van hun zaligheid verzekerd kunnen zijn. Er zijn weinig gelovigen die zelden verzekerd worden, en veel gelovigen worden wel dikwijls verzekerd. Het eerste blijkt – zonder er breder over uit te weiden – uit de Schriftplaatsen die het beschouwen als een voorrecht van de gelovigen. Paulus zegt: ‘Die Geest getuigt met onze geest, dat wij kinderen Gods zijn,’ Romeinen 8:16. Van de apostel Johannes lezen we: ‘Wij weten, dat wij overgegaan zijn uit de dood in het leven,’ 1 Johannes 3:14. En zo kunnen we meer voorbeelden vinden. Dat vele gelovigen de zekerheid hebben, wordt ons duidelijk in de voorbeelden die we in de Schrift vinden. We horen iemand uitjubelen: ‘Ik weet, Wie ik geloofd heb, en ik ben verzekerd dat Hij machtig is mijn pand, bij Hem weggelegd, te bewaren tot die dag,’ 2 Timotheüs 1:12. Op een andere plaats klinkt het: ‘Ik leef, doch niet meer ik, maar Christus leeft in mij; en hetgeen ik nu in het vlees leef, dat leef ik door het geloof van de Zoon van God, Die mij liefgehad heeft, en Zichzelf voor mij overgegeven heeft,’ Galaten 2:20. Dit horen we in veel meer Schriftplaatsen. Job laat ook hier dezelfde zekerheid horen; hij is er een gezegend voorbeeld van. Hij versterkt zich te midden van zijn

ellende met de verwachting op een betere toekomst na zijn dood. Hij weet dat zijn Verlosser leeft en dat Deze hem eenmaal volkomen zal verlossen.

Toepassing

Wat een zalige rust is dat voor de ziel. Wat zou ieder ernaar moeten streven om in vaste zekerheid ten opzichte van zijn eeuwig heil steeds te kunnen zeggen: 'Ik weet, mijn Verlosser leeft.' O, dat Job hierin voor ons een voorbeeld zou mogen zijn en dat ieder van ons ook zelf zal komen tot deze volkomenheid, die we bij hem hebben gezien. Maar mijn vrienden, zulke mensen zijn er niet veel, want deze situatie is in deze tijd heel zeldzaam en aan velen onbekend. Er zijn veel mensen die in deze verzekering weinig belang stellen. Hoe velen zijn er – en een ieder onderzoekt zijn eigen hart of hij hieraan schuldig is – die hiervoor niet de minste moeite doen. Sommigen gaan er achteloos aan voorbij alsof het van weinig belang is of zij wel of niet deze zekerheid kennen. Sommigen gaan uit van een onjuiste veronderstelling dat deze zaak te hoog is om te verkrijgen. Zij stellen zich op het standpunt dat het onmogelijk is om tot de zekerheid te komen, ook al zouden zij het proberen, en ze laten het dan daarbij, geheel onbezorgd.

Er zijn ook veel mensen die hun rust vinden in een oppervlakkige en ongegronde inbeelding, die zich op de een of andere valse grond jammerlijk bedriegen. Ja, vrienden, wat zijn er veel mensen die zich op een vrijpostige en ongegronde manier de zaligheid toe-eigenen. Zij kennen geen gegronde verzekering, maar ze zijn er – heel oppervlakkig – toch niet bezorgd over. Ik vrees dat de meesten van u ook tot hen behoren. De meeste naamchristenen en uiterlijke mondbelijders hebben juist een sterk en ongegrond vertrouwen. Ze hebben dit altijd gehad en worden nooit door enige twijfel verontrust. Ze menen dat ze verzekerd zijn van hun zaligheid en zeggen daarom: ‘Ik weet, mijn Verlosser leeft.’ Ze hebben van jongs af gehoord en geleerd en met de duivelen geloven ze dat Jezus de Verlosser en de Zaligmaker is. Ze stemmen dit eenvoudigweg toe zonder Hem ooit als hun Verlosser te hebben leren kennen en te hebben aangenomen. Ze denken dat zij verzekerd kunnen zijn van de zaligheid. Ze vleien zich in een onbekommerde en oppervlakkige gerustheid, terwijl ze zeggen: ‘Ik weet, mijn Verlosser leeft.’ Zo gaan er duizenden mensen verloren die denken dat ze zalig zullen worden. Ze noemen die sterke ongegronde verzekerdheid geloof, terwijl dit niets anders is dan een bewijs van hun ongeloof, namelijk ongeloof omtrent de heiligheid van Gods Wet, de gerechtigheid van God en de zekerheid van

de toekomstige toorn. Wanneer ze dit ernstig overwegen, zouden ze van de vastheid die ze ontleen aan hun ijdele vertrouwen, waardoor de satan hun hele huis in vrede houdt, snel afstand nemen. Maar ze zijn onbezorgd en ongevoelig en hebben geen angst voor de aankondigingen van en de waarschuwingen voor de oordelen. Deze arme zielen vleien zich met de gedachte dat hun gerustheid een vrucht van de zaligheid is.

Maar ach, hoe slecht zal het voor deze mensen aflopen als ze eenmaal bedrogen zullen uitkomen! Daarom behoort iedereen op het punt van de zaligheid met de grootste voorzichtigheid en op vaste gronden te handelen.

Wilt u weten of u over de Verlosser met toepassing op uzelf kunt spreken als *uw* Verlosser? Vraag het uzelf eens af of u Hem ooit in waarheid als Uw Verlosser tot uw eigendom hebt *aangenomen*. Jezus wordt dan van een Verlosser in het algemeen als *uw* Verlosser aan u geschonken. Om dit niet lichtvaardig vast te stellen, moet u erop letten of u de noodzakelijkheid van een Verlosser ooit diep in uw ziel gevoeld hebt. Wat werkte dit in u uit? Zag u uw ellende, uw geestelijke vreemdelingschap, uw verlorenheid en machteloosheid? Werkte dit nood en wanhoop in u, en voelde u dat dit gepaard ging met een diepe droefheid over de zonde en de toorn van

God? Hebt u de dierbaarheid en de volkomenheid van de Heere Jezus werkelijk gezien? Heeft dit alles u aan uzelf doen wanhopen en u naar de Verlosser gedreven? Heeft het u met Hem in onderhandeling gebracht en hebt u voor Hem gekozen en u aan Hem overgegeven, persoonlijk en met uw hele hart? Kent u deze werkingen en weet u van zulke tijden in uw leven af? Pas dán, mijn vrienden, wordt Jezus onze Verlosser in de toepassing. Heeft dit als *gevolg* gehad dat de Heere Jezus Zich tegenover u als Verlosser heeft gedragen? U kunt uit de vruchten van Zijn verlossing in u pas echt de gevolgtrekking maken: 'Ik weet, mijn Verlosser leeft.'

Wie zijn het voor wie Jezus de Verlosser geworden is?

Het zijn degenen die Hij verlost uit hun natuurstaat, uit de toestand van de geestelijke dood. Door een krachtige roeping, trekking en wedergeboorte verandert Hij hun staat. Hij is deze mensen geworden tot wijsheid van God, en rechtvaardigheid, en heiligmaking, en verlossing, 1 Korinthe 1:30. Weet u hier niets van? Dan is het volkomen duidelijk dat Jezus uw Verlosser nog niet geworden is! Jezus is de Verlosser van hen die Hij verlost uit deze tegenwoordige boze wereld en uit de ijdelheden die daarmee verbonden zijn. Ze zijn verlost uit hun ijdele wandeling, 1 Petrus 1:18. Jezus verlost hen van alle

zondige werken zodat zij niet geheel gevangen blijven in de strikken van de zonde. De apostel zegt: ‘Die Zichzelf voor ons gegeven heeft, opdat Hij ons zou verlossen van alle ongerechtigheid,’ Titus 2:14. Hij verlost hen om zo in de wereld Zijn eigen en afgezonderde volk te zijn, dat Hij reinigt om ijverig te zijn in goede werken.

Onderscheidt u zich in niets van deze wereld? Dan is het te vrezen dat de Heere Jezus nog nooit uw Goël, uw Losser geworden is. We zeggen het nog eens: Hij verlost degenen die de Heere Jezus als Verlosser leren kennen van de zonde, de satan en de wereld, om Hem als verlost mens in alles te dienen. Zacharias zei: ‘Dat wij, verlost zijnde uit de hand van onze vijanden, Hem dienen zouden zonder vrees,’ Lukas 1:74.

Welnu, als u zich hieraan eens wilt toetsen, zal het spoedig duidelijk worden dat Jezus uw Verlosser nog niet geworden is en u dus niet met toepassing op uzelf kunt en mag zeggen: ‘Ik weet, mijn Verlosser leeft.’ O, dat dit nog eens bij u naar binnen sloeg en u geen rust meer kon vinden voordat u deze zaken in uw hart vindt. Dan alleen kunt u met recht de juichende geloofstaal van Job tot de uwe maken.

Maar misschien zal een bevreesde ziel vragen of ik ter geruststelling niet enige kentekenen kan geven van de ware verzekering en een oppervlakkige

inbeelding, met de bedoeling van deze krachtige uitspraak van Job voor zichzelf een goed gebruik te maken. Het is inderdaad nodig om dit te weten. Er zijn zoveel mensen die zich op dit punt bedriegen of bedrogen worden. Ik zal zo goed ik kan het onderscheid tussen het ene en het andere laten zien. Vooraf moet ik tegen deze bevreesde mensen zeggen dat ze uit wat tot nu toe gezegd is, duidelijk kunnen opmaken wat ze van zichzelf moeten denken. Misschien zijn er wel die in het donker hun weg gaan en daarover bedroefd en neergebogen zijn. Zij verlangen naar licht, maar ze zien het niet. Deze mensen moeten weten dat zij het genadewerk in hun hart niet direct verdacht moeten houden, al zou het hun hele leven lang duren. God kan soms in Zijn liefde geven dat zielen tijdens dit leven de hoogte van het verzekerde geloof van Job niet bereiken. De eeuwigheid zal dit alles goedmaken, omdat u zich dan in het directe bezit van uw Goël zult mogen verblijden. Maar als antwoord op uw vrees willen we enige punten noemen om de ware verzekering en een oppervlakkige inbeelding van elkaar te onderscheiden. Zo willen we u duidelijk laten zien of u wel of geen recht hebt om met Job te zeggen: 'Ik weet, mijn Verlosser leeft.'

De ware verzekering rust op een fundament, namelijk het geloof en haar vruchten, maar een op-

pervlakkige inbeelding heeft geen enkel fundament. Deze mensen gaan er brutaalweg vanuit dat zij steunen op Gods barmhartigheid, dat ze niet zo slecht zijn als anderen, dat men een christen is, dat men gedoopt is, dat men deelneemt aan het Heilig Avondmaal, en zo meer.

Deze inbeelding komt voort uit eigenliefde en kent geen zelfveroordeling. De ware verzekering daarentegen gaat steeds samen met het veroordelen en verfoeien van zichzelf, zodat de ziel steeds van zichzelf afziet en tot Jezus de toevlucht neemt. De manier waarop de ware verzekering in de mens ontstaat, is totaal verschillend van die van een oppervlakkige inbeelding. De eerste is vaak een moeizame en langdurige weg; de laatste is gemakkelijk en gaat snel. De ware verzekering ontstaat door veel oefeningen van het geloof, door veel worstelingen in het gebed en door veel droefheid, die ontstaat in de wedergeboorte. De inbeelding weet van deze zaken niet af, maar nestelt zich ongevoelig, gemakkelijk en snel in het hart. De vrijpostige inbeelding eigent zich de zaligheid wel toe, maar zij maakt weinig werk van het leven der godzaligheid. Zij maakt de middelen en het doel los van elkaar. Zij is er zeker van dat haar Verlosser leeft, maar zij gedraagt zich niet als een verlostte. Maar de ware verzekering probeert, naar de mate waarin

zij in het hart aanwezig is, dit grote voorrecht in het leven gestalte te geven. De inbeelding maakt geen punt van de zonde, vooral niet van de algemene en de verborgen zonden, maar de ware verzekering is nergens banger voor en beschouwt ze als hoogst gevaarlijk, waardoor ze de vreugde van deze verzekering gemakkelijk kan verliezen. De ware verzekering is er niet bang voor dat het fundament van haar oprechtheid getoetst wordt, zoals we dat ook lezen in Psalm 26: 'Proef mij, HEERE, en onderzoek mij.' De oppervlakkige inbeelding probeert een onderzoek altijd te ontlopen. De ware verzekering wordt meestal door de duivel bestreden en hij is er altijd op uit om deze zielen te verontrusten, maar een ingebeeld geloof laat hij ongemoeid en deze mensen gaan daardoor zonder enige zorg naar de hel. Een ingebeeld geloof is meestal hoogmoedig, maar de ware verzekering houdt de ziel nederig, want de zaligheid wordt uitgewerkt in vrezen en beven, Filippenzen 2:12. Het ingebeelde geloof verdwijnt vanzelf als tegenslagen en beproevingen komen, terwijl de verzekering in de beproeving dikwijls sterker wordt en mag roemen in de verdrukking, Romeinen 5:3. Een verzekerde ziel waardeert de verzekering zo hoog dat alles van deze wereld, zoals plezier, rijkdom en eer, volledig in het niet vallen. Zij kent een grotere vreugde in haar hart dan

degenen voor wie het koren en de most vermenigvuldigd zijn, Psalm 4:8. Dit is met het ingebeelde geloof heel anders; dit hecht veel meer waarde aan de dingen van de wereld.

Zo hebben wij, verontruste zielen, het onderscheid tussen het ware en het nagemaakte geloof voor u duidelijk gemaakt. Toetst u zich eraan! Dat het mag dienen om heel veel mensen te laten zien dat zij zich in deze zaak zo jammerlijk bedriegen.

Maar u, kinderen van God, u hebt in het voorgaande kunnen zien dat u reden hebt om met de godzalige Job te zeggen: 'Ik weet, mijn Verlosser leeft.' Wat moet u nu doen?

Hoe moet u nu bezig zijn, zoals Job dat ook deed, om uw verzekering te versterken en voortdurend te leven in de roem van het geloof. Denk niet dat deze zaak te hoog is; o nee, zij is te verkrijgen. Probeer de grondslag waarop de verzekering moet worden gebouwd, vast in het oog te houden, namelijk uw vereniging met Jezus en de bewijzen die u daarvan hebt laten zien in uw leven. Val dan ook dikwijls in verwondering en aanbidding op uw knieën vanwege het geluk dat er zo'n Verlosser leeft en dat Hij Zich aan u heeft geopenbaard en geschonken. O, hoe dierbaar moet Hij altijd voor u zijn, en hoe dankbaar moet u zijn! Hoe moet u nu voortaan leven

als een verlost mens! Hoe moet u alle dingen, die u bezighouden, met gerustheid in de hand van deze Goël overgeven, vanuit de zekerheid dat uw Verlosser leeft! Laat Hij voor u als Zijn verlost eigendom, in dit leven en daarna, alles en in allen zijn.

Laat het volgende u vertroosten onder alle omstandigheden die u kunnen verontrusten.

Als u in de wereld arm, onbeduidend of veracht bent, bestaat er dan voor u een grotere eer of rijkdom dat u zo'n Verlosser hebt, Die voor u leeft en Die u de eer heeft gegeven Zijn eigendom te zijn? Wilt u de hele wereld met al haar klatergoud daarvoor ruilen?

Als u eens door de aanvechtingen van de satan of door de kwaadwilligheid van de wereld in het nauw gedreven wordt, hoe kunt u dan veilig vasthouden aan dat anker 'ik weet, mijn Verlosser leeft'? Hoe kunt u er zeker van zijn dat Jezus voor u, Zijn geliefde eigendom, wel zal zorgen? Het is Zijn eer en in Zijn belang om het voor u op te nemen.

Als u ooit in diepe beproevingen, vertwijfelingen en moeilijkheden komt, die het voor u van binnen en van buiten benauwd en donker maken, sla dan uw oog veel op uw Verlosser. U zult Hem zien als uw Hogepriester, vol van ontferming. Hij heeft meer medelijden met u dan u met uzelf hebt. Hij leeft en zorgt ervoor dat u niet zwaarder beproefd wordt dan

u kunt verdragen.

Ja, en dan komt de dood. Wanneer u op uw sterfbed ligt en de doodstrijd komt, zal de wetenschap dat uw Verlosser leeft voor u een wonderlijke verwikking zijn. U kunt daarmee sterven en gerust zijn, dat Hij op grond van uw geloof uw lichaam, als Zijn eigen lichaam, bewaren zal tot de zalige opstanding. Hij zal uw ziel onmiddellijk als Zijn eigendom in de heerlijkheid opnemen. Uw ziel zal een zondig en ellendig lichaam verlaten en opgenomen worden in de armen van uw dierbare Verlosser. U kunt Hem daar van nabij omhelzen en aangrijpen. U zult dan kunnen zeggen: 'Nu weet en ervaar ik dat mijn Verlosser leeft.' Dan zult u uw Goël in bezit nemen en van Hem zonder beperking mogen genieten. Uw ziel zal zich verzadigen en zich met de hoogste vreugde en gelukzalige vertroosting en eeuwig verblijden bij Hem op Zijn troon.

AMEN

Ja, ik wens abonnee te worden op de Reveil-serie.

Naam:

.....

Adres:

.....

Postcode:

.....

Plaats:

.....

Zend ook een proefnummer aan:

Naam:

.....

Adres:

.....

Postcode

.....

Plaats:

.....

.....
(Handtekening)

In open envelop zonder postzegel zenden aan:

Pieters Media bv
Antwoordnummer 5
4500 WC GROEDE

Uitgave
STICHTING “SMYTEGELT-FONDS”

REVEREIL-SERIE

Voorzitter
Ds. J. Westerink, Urk

Secretariaat
Heereweg 7, 2161 AB Lisse.

Vrije giften en abonnementsgeld
storten op IBAN: NL94 INGB 0000 5814 92
t.n.v. Penningmeester
“Smytegeltfonds”, Putten

Abonnement: € 9,- per jaar (10 ex.)

**Opgave nieuwe abonnees en adreswijzigingen
aan:**

Pieters Media bv,
Postbus 12,
4503 ZG GROEDE

of per e-mail: reveil@pietersgroede.nl
www.reveilserie.nl